

Книгарня ШОК

КУПИТИ

Збірка короткої прози Євгенії Кононенко. У цій книжці авторка - відверта до самого денця, несподівано інша і водночас пізнавана за своїм унікальним стилем, який поєднує щирість, ностальгію та тонку іронію.

Книжка складається з трьох частин. Частина перша - це цікаві життєві історії, приміром, про використання сучасних технологій у романтичних стосунках, або ж несподіваний погляд на, здавалось би, звичайні життєві ситуації. Частина друга - це драми самого життя, це біль за тією хвилиною, яка могла б усе змінити, але цього не сталося. А наостанок - три відверті есеї про долю сучасної жінки-письменниці, про заздрість та професійність.

Євгенія Кононенко

книгарня
ШОК

 Кадьварія

Анотація

У цій книжці Євгенія Кононенко — відверта до самого денця, несподівано інша і водночас пізнавана за своїм унікальним стилем, який поєднує щирість, ностальгію та тонку іронію. Книжка складається з трьох частин. Частина перша — це цікаві життєві історії, приміром, про використання сучасних технологій у романтичних стосунках, або ж несподіваний погляд на, здавалось би, звичайні життєві ситуації. Частина друга — це драми самого життя, це біль за тією хвилиною, яка могла б усе змінити, але цього не сталося. А наостанок — три відверті есеї про долю сучасної жінки-письменниці, про заздрість та професійність. Окремі новели ще до виходу книжки були відзначені літературними преміями.

ISBN 978-966-663-316-6

© «Кальварія», 2010

Частина перша: Книгарня «ШОК»

Комп'ютерна елегія

Екранчик мобільного висвітлив його номер. Вона давно боялася дзвінків від нього, якщо вони надходили за годину до призначеної зустрічі. Такі дзвінки могли означати лише одне: зустріч скасовується. І зараз вона сидить за столом, дивиться на маленький апаратик, ще один недавній винахід людського генія, і не поспішає натиснути зелену кнопку, щоб почути: «ти вибач, але тут така справа...»

Жінка, яка сидить у своєму кабінеті за письмовим столом перед комп'ютером, є директоркою невеличкого музейчика. Цю посаду зо два роки тому вона отримала завдяки йому. І хоча все складається нібито добре, радості від того нема. Адже йдуть місяці й зливаються в роки, а обіцяне «ми скоро неодмінно відзначимо твоє призначення у твоєму новому кабінеті!» не настає.

Правду кажучи, кілька місяців тому, ще навесні, він як сніг на голову заїхав до неї, коли музей уже закрився. Несподівано зателефонував, що їде. Чи змогла би вона сказати йому, щоби він не їхав? Вони ж не бачилися бозна-скільки! Вона тоді саме вживала таблетки від депресії, через які їжа набувала смаку риб'ячого жиру, а все перед очима ніби було змащене базарною каламутною соняшниковою олією. Він приїхав і увійшов до неї з чорного ходу. А в музеї саме відбувалася науково-практична конференція, і представниці з регіонів тинялися по експозиції, чекаючи, коли директорка столичного музею вийде до них, поділиться передовим досвідом. І вона вийшла за півгодини у

блузі, застебнутій навскоси, із вогниками потойбічного щастя ув очах.

— Ще тепленька, — сказала одна з учасниць конференції. Вона почула, але їй було байдуже-байдуже, адже вона знала: в неї кохання, а не блуд.

Тоді він привіз пляшку коньяку, яку вона сховала в сейф, бо ж він пообіцяв, що настане день і вони вип'ють її, бо зараз він за кермом. Весна стала літом, а літо — осінню. Нарешті, він знову зібрався до неї, тепер уже на довше, але ж ось телефонує, щоби скасувати зустріч, мовляв, несподівана нарада! Вона заради нього відмінить будь-яку нараду! Навіщо ти кажеш про свої справи жінці, яка заради тебе відкладе будь-які свої справи? Хочеш її знову змусити пережити травму від того, що вона для тебе — зовсім не те, що ти для неї?

— Я не кажу такого... Але ж ти розумієш... — він починає пояснювати, які питання будуть вирішуватися на тій нараді. Вона уриває зв'язок, він більше не передзвонює. І вона тоскно береться за мишу, зганяє з екрану чорний screen saver із фіалковими лініями і починає безладно блукати Інтернетом. Невже доведеться знову пити ті кляті пігулки — снодійне на ніч та антидепресант уранці, бо ж інакше не зможе ні працювати на роботі, ні бодай щось робити вдома?

Вечорами директорка музею майже ніколи не поспішає додому. Сидить у своєму кабінеті перед комп'ютером, проглядає новини, читає книжки, слухає музику, дивиться кінофільми. Іноді водночас із інтелектуальною інформацією несподівано відкриваються вікна порносайтів. Буває, вона сумно розглядає ці засмаглі тіла із силіконовими принадами. Вона знає: там нема кохання. Але в її пам'яті живе болючий спогад, як кілька років тому, ідучи з нею вечірньою вулицею, її коханий жадібно озирався на молодих дівчат у міні й тугих джинсах, не приховуючи від неї свого захоплення тими ногами й місцями

вище. Чому для чоловіків молоді сіднички означають аж настільки більше, ніж закохані очі?

А того вечора замість агресивних порносайтів, які ще й закрити швидко не виходить, і на екрані довго блимають огидні конвульсії імітацій кохання, їй відкрилося інше вікно. На чорно-білому тлі з'явився червоний текст: ЧЕРВОНА РУТА. ПРИВОРОТ. Гарантія — 100%. Нам допомагають зорі. Ми нікому не робимо лиха.

Чим привабило її, ніяк не поведену на ворожбі, це підозріле оголошення? Згодом вона думала про це. Певне, культовий український бренд у заголовку в поєднанні з російською мовою оголошення змусили її прочитати весь текст.

Вона й раніше думала про приворот, але тільки як про якийсь абстрактний сюжет. Теоретично її цікавило: а що, як дві жінки візьмуться водночас приворожувати того самого? Якщо обидві звернуться до однаково кваліфікованих ворожок, а то й до тої самої... Що тоді? Тоді їй мимоволі малювалася варварська картина розривання князя в полі двома кобилицями, і вона намагалася думати про інше.

Але ж ось і вона повелася на ту ЧЕРВОНУ РУТУ і написала листа на запропоновану електронну адресу. Їй відповіли миттєво. Далека ворожка спитала, де саме її адресатка зараз, день чи ніч на її годиннику? Мовляв, сама вона зараз перебуває в Архангельську. Сеанс найкраще проводити опівночі за московським часом, коли магічні сили ворожки найсильніші. Але треба, щоб у клієнтки також було темно. Директорка музею відповіла, що в неї — східноєвропейський час. Ворожка сказала, що це — сприятлива різниця в часі. А також сказала, що й вона з України, тож радо допоможе землячці.

Між жінками зав'язалася довірлива електронна розмова. Ворожка пояснила, що її технології не допомагають, якщо

чоловік потрібен жінці для грошей чи для кар'єри. Але якщо він цікавить її як об'єкт кохання, її приворот неодмінно спрацює. Його дія розпочнеться найраніше по десяти хвилинах, найпізніше — по десяти днях. Єдине, вона має попередити: у нещодавно байдужого чоловіка може виникнути занадто сильний інтерес.

— Кохання не може бути забагато, — відповіла директорка музею рядком десь чутої поезії.

Ворожка назвала ціну. Цілком божеську. Стільки коштував светр, що його директорка хотіла придбати в маленькій крамничці неподалік від свого дому. Бежевий светр із маленькими гудзичками спереду — схожий на той, який був на ній багато років тому на початку її стосунків із тим самим чоловіком. У директорки була картка із *Web Money*, якою вона іноді розплачувалася за музику з іноземних сайтів, і вона вмить перевела потрібну суму в еквіваленті для ворожки.

Жінці стало легше. Навіть, якщо це й «розведення», Бог із ним! І не те заплатиш за добрий настрій! Директорка одягла навушники, ввімкнула «Велике славослов'я» Струмського. Поринула у християнський спів і вкотре здригнулася від надривного: «Господи к тебе прибегах: научи мя творити волю твою!» Християнський Бог не схвалює приворотів. Але ж Він схвалює любов! А любові у світі так мало! Будь-що зробиш, аби її стало більше! Зрештою, ще невідомо, як той Бог ставиться до християнських веб-сайтів і до відпущення гріхів через Інтернет, які вони пропонують.

Плин святого поспів'я перебив поштовий дзвінок: ворожка вийшла на контакт у належний час. А директорка мало не забула про неї. Ворожка написала, що їй потрібна Його електронна світлина.

Коханий чоловік директорки музею був відомою особою, і його бадьорий фейс прикрашав багато веб-сайтів. Вона послала

кілька лінків до Архангельська. Ворожка відповіла, з якою саме парсуною вони працюватимуть рівно опівночі за Москвою, об одинадцятій за Києвом. Потрібно, щоб його фейс був у неї на екрані. Потрібна максимальна синхронність. Що робитиме ворожка в Архангельську — не її справа. Але ось інструкція, що має робити вона. Отже, потрібна КРОВ. Її кров. Бажано менструальна. Але якщо такої під рукою нема, можна просто порізати палець.

Директорка простягла руку до мармурового канцелярського приладу, який залишив на робочому столі котрийсь із її попередників. Взяла архаїчне металеве перо, якого ніколи не вмочували у каламар. Протерла його своїми парфумами. І коли годинничок у правому нижньому кутку комп'ютера просигналізував 22:59, зробила щось на кшталт того, що робить лаборантка, коли бере аналіз крові. А рівно о двадцять третій зробила все так, як її проінструктувала архангельська ворожка.

Комп'ютер умить вимкнувся. І світло в кабінеті також. Навкруги запанувала така чорна темрява, що директорка на якусь хвилю подумала, що осліпла. Вимкнувся електричний обігрівач, повіяло космічним холодом. У маленькому музейному садочку гучно завив пес. Директорка відчула чорний жах від контакту з холодом потойбіччя. Захотіла перехреститися, але права рука не слухалася. Та от поступово почали з'являтися тьмяні обриси чорних дерев за вікном. Жах попустив. Десь у кінці коридору гукнув охоронець:

— Пробки вибило! Зараз поміняю!

Повернулося світло.

— Налякалися? — охоронець із нічним черговим зазирнули до її кабінету, — зараз усе буде нормально! То ми відразу два електрочайнички закип'ятили, тому, певне, таке сталося! Ви вже нас вибачайте!

Увімкнувся комп'ютер. На годиннику 23:10. Вона ще цілком встигає на метро. Зателефонувала синові, щоб зустрів її біля виходу. Син сказав, що саме йде по пиво до кіоску, щоб вона передзвонила, коли сідатиме в метро. І коли вона вже одягала пальто, залунав мобільний.

— Ти ще в музеї? Слава Богу! То я таки їду до тебе!

Вона не встигла нічого відповісти, як він з'явився за вікном у саду, нетерпляче постукав у скло. Вона відчинила чорний хід. Він увірвався до кабінету, як навісний перелесник, рвучко схопив її в обійми. Відпустив лише тоді, коли вона сказала, що треба замкнутися. І з новою силою потяг її до казенного шкіряного дивана.

Дзвонив її мобільний, дзвонив міський у приймальні. Вона знала, то її син. Бо ж метро вже не працює, а її нема. Але коханий не відпускав її. Хоча сам він під час їхніх попередніх зустрічей завжди відповідав на свій мобільний. Не сповільняючи руху кохання, давав коментарі, що від нього хотіла світова преса, або спілкувався зі своїм збіса високим керівництвом.

Метро вже давно закрилося, але їхнє кохання тривало.

— Ви ще тут? — гукнув з-за дверей охоронець, певне, син зателефонував на вахту, — бо ваш син хвилюється. Сказали, що їдете додому, а вас нема. Сказати, що ви тут і заночуєте?

— Прожени його, — роздратовано стогнав коханий, — я так скучив за тобою!

Вона вже не мала сил, а він не зупинявся.

Фіранки не запнуто, світло увімкнено, кабінет на першому поверсі, думала вона. Її погляд упав на виріб народних майстрів, дерев'яну статуетку Лесі Українки, на якій зачепилася майка коханого. Музей — у центрі міста. Тут вони навіть не почують третіх півнів. Бо ж із третіми півнями дія магії мала би

скінчитися. А може, в комп'ютерного привороту якісь інші закони?

О третій ночі, коли вони пили чай з тим самим коньяком, він сказав, що завтра ввечері неодмінно приїде знову. А ще спробує заїхати в обідню перерву.

Це триває вже кілька днів. Він буває в неї чи не щовечора. Їй вартує великих зусиль відпровадити його пізно ввечері, бо він щоразу готовий ночувати в її кабінеті.

— Ти можеш позбутися своєї посади, — каже вона йому.

— То я піду старшим науковим до тебе в музей! Візьмеш мене?

— Тебе можуть вигнати з дому.

— То я піду жити до тебе! Чи я тобі потрібен лише з посадою й житлоплощею? — він знову тягне її до себе на коліна, знову лізе до гудзиків на її кофтинці — від тих далеких часів, як розпочався їхній роман, вона не носить глухих светрів, купує собі лише светрики на гудзичках.

А сьогодні вона вперше сидить сама у своєму кабінеті. Їй пощастило скасувати зустріч, бо пішла та сама кров, якої жадала далека комп'ютерна ворожка. (Можна собі уявити, який міг бути ефект, якби директорка скористалася не кров'ю з пальця, а ЦІЄЮ кров'ю). Він телефонує, питає, може, вона передумала, може, він усе-таки заїде? Гаразд, сьогодні нехай вона відпочине, але завтра він неодмінно приїде і вони будуть кохатися нетрадиційними способами.

Але то завтра, втомлено думає вона. А сьогодні вона сам на сам із комп'ютером, за яким, як виявилось, дуже скучила. Вони ж і не спілкувалися відтоді, як та ЧЕРВОНА РУТА запропонувала їй свої послуги! Ти завжди хотіла потойбічного знання, каже вона собі, тільки боялася його, ну от і маєш. А особливо захотіла після того, як потоваришувала з ним, із комп'ютером. Хто б іще

показав тобі, наприклад, месу Алістера Кроулі в усій її аудіовізуальній величі? Іноді комп'ютер може бути кращим за чоловіка — і вимкнути його можна, якщо вже зовсім набридне, і відповіді на сакральні питання знає краще за багатьох чоловіків.

Але є питання, на які й комп'ютер не відповість. Наприклад, як знову відшукати архангельську ворожку? Вже годину вона блукає Інтернетом, але сайт ЧЕРВОНА РУТА не відкривається. Всі пошукові системи на запит «Червона Рута» видають тільки пісню Володимира Івасюка або інформацію про фестиваль 1989 року.

І знову вона, певне, ночуватиме тут. Бо немає сил підвестися зі стільця, така сильна кровотеча. Можна викликати таксі, але вона боїться закривавити чиєсь авто. А перед комп'ютером так добре, він уміє заспокоїти. Принаймні, дуже намагається. Вона набирає «приворот кров'ю», заходить на сайт *SANGUIS-HAEMA*. І знаходить дуже багато вельми суперечливої інформації.

Шлюбна ніч

Найкращі хвилини ночей кохання — щирі розмови тому. Коли заговорять про те, про що мовчать за інших обставин. Якщо воно так для обох, значить, їх насправду багато чого поєднує. Ці двоє були разом більше двох років. А потім вирішили, що зможуть створити родину. Уклали шлюб і відмовилися від засобів запобігання. Йому трохи за п'ятдесят, їй трохи за тридцять. Зараз вони в готелі, в подорожі, куди прилетіли відразу після реєстрації шлюбу. За вікном мерехтять вогні незнайомого міста. На столі — два келихи й недопита пляшка дорогого шампанського. Над ліжком — лагідний світильник. Можливо, щойно вони зачали дитя.

— У мене двоє дорослих дітей. Але вперше я робив це свідомо, — каже він.

— У мене в минулому лише ненароджені діти, — відповідає вона. Її репліка провисає без відповіді. То — ніби звинувачення всім чоловікам світу, що зараз не є доречним. Аби повернути дорогоцінні хвилини гармонії, вона весело додає:

— Але мене моя мама все-таки народила.

— А моя мама, — несміливо починає він, — моя мама... Ти ж бачила її. Вона ще була жива, коли ми познайомилися, то ти, мабуть пам'ятаєш, якою вона була...

— Вона була дуже старенька, — обережно каже вона.

— Але й молодшою вона була... страшненька. Вона була горбатенькою, а над бровою випнулась якась пухлина, яка її геть унікчемлювала... Але люди любили її, бо вона була неймовірно привітною. Просто надприродно лагідною. Справжня сестра милосердя. Хоча по лікарнях все життя пропрацювала не медсестрою, а санітаркою... Я ніколи не питав її про батька. Не в

тому, зрештою, був трагізм мого дитинства. У нашому містечку майже ні в кого з моїх ровесників не було того батька. А в кого був, то якесь п'яне одоробло... Але я зараз не про це... Коли я вже був дорослим, мама розповіла мені, що на початку п'ятдесятих кілька років працювала в Карелії в будинку інвалідів вітчизняної війни.

— Я чула про таких. Туди їх усіх позвозили з базарів, де вони жебракували відразу по війні.

— Там були й такі, хто навіть жебракувати не міг. Зовсім страшні каліки, потім я зустрічав в книжках назву *basket-baby*. Це про інвалідів без рук та без ніг...

— І я чула таку назву. В одній американській книзі...

— Так от, моя мама розповіла, що виявила особливу увагу до одного з таких. Проходила до нього вночі поговорити. У нього не було ні рук, ні ніг. Але чоловіча стать у нього була. І вона, певне, мучила його. І мама сказала: «Я його спочатку рукою заспокоювала, а потім і ти зачлунувся...»

— Як же вони зробили таке, що й ти зачлунувся? — з мукою в голосі спитала молода дружина.

— Я й сам після тої розмови з мамою іноді про це думаю... Це єдине, що моя мати розповідала мені про мого батька. А може, все було зовсім не так, і мама розповідала мені щось таке, чого й не було насправді.

— Навіщо їй було брехати?

— Вона не брехала. Але могла щось вигадати і повірити у свою вигадку. Пожаліла хлопця-каліку з гарним обличчям. А я виник від чогось банальнішого.

— Гадаю, що твоя мама сказала правду.

— Можливо. Але це неможливо встановити. Минуле зникає без сліду.

— Ти є слід.

— Не знаю. Єдине, чого можна бути певним, — я бачив запис у її трудовій книжці. Вона насправду працювала в Карелії в притулку для інвалідів тої війни. Звільнилася за кілька місяців до мого народження. Отже, моє місце зародження саме там... А місце народження — те містечко, де ми з нею жили, поки я не поїхав навчатися в університеті.

У кімнаті готелю стало тихо. А хотілося ще говорити. Говорити і слухати. Але слів не було. Нарешті він знову порушив мовчання:

— Навіть якщо це й вигадка... але це ще одна народна історія про український секс... чи про українське кохання...

— А чому саме про українське? Як на мене, в тому страшному будинку... були всі народи.

— Мама казала, що виявила особливу увагу саме до того *basket-baby*, тому що коли в нього гноїлися обрубки, він марив по-українськи. Вона навіть не сказала «по-українськи». Сказала: «по-нашому».

За вікном мерехтіли нічні вогні чужого міста. Над ліжком у номері готелю ніжно блимав світильник. Чоловік і жінка міцніше обнялися в гіркоті солодкої шлюбної ночі.

Голий ювілей

Сімома подвійними буквами Він влаштував сім земель, сім небес, сім днів, сім континентів і сім морів, сім річок і сім пустель, сім тижнів (від Пасхи до Трійці), і посеред них був Його Священний Палац. Сім років складають цикл, і сьомий рік — рік звільнення, а після семи років звільнення — Ювілей. З цієї причини Бог любить сімку більше, ніж будь-яку іншу річ під небесами.

Сефер Єцира

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

КУПИТИ